

NAGYPÉLDÁK (Az egyes nagypéldákat külön lapon, áttekinthetően dolgozza ki; a végeredményeket húzza alá.)

1. példa. Egy rendszer átviteli karakterisztikája $H(j\omega) = \frac{5}{j\omega + 2}$, ahol $[\omega] = \text{krad/s}$.

a) Határozza meg és vázolja fel a rendszer amplitúdókarakterisztikáját. (3 pont)

$$K(\omega) = \frac{5}{\sqrt{\omega^2 + 4}} \quad (2\text{p}) + \text{ábra (1p)}$$

b) Határozza meg az áteresztősáv felső határ-körfrekvenciáját, ha ezt a tanult módon az amplitúdókarakterisztika maximumának $\sqrt{2}$ -ed része definiálja. (2 pont)

$$K(\omega_1) = \frac{K_{\max}}{\sqrt{2}} = \frac{5/2}{\sqrt{2}} \Rightarrow \omega_1 = 2 \text{krad/s} \quad (2\text{p})$$

c) Határozza meg a zárósáv alsó határ-körfrekvenciáját, ha ezt a tanult módon az amplitúdókarakterisztika maximumának η -szorosára definiálja, ahol legyen $\eta = 0,03$. (3 pont)

$$K(\omega_2) = \eta K_{\max} \Rightarrow \omega_2 = \frac{2}{\eta} \sqrt{1 - \eta^2} = 66,6 \text{krad/s} \quad (3\text{p})$$

d) Határozza meg a rendszer impulzusválaszát. (2 pont)

ránézésre látszik, hogy az inverz Fourier-transzformált:

$$h(t) = \varepsilon(t) 5e^{-2t} \quad ([t] = \text{ms}, [h] = \text{krad/s}) \quad (2\text{p}) \text{ (mértékegység nélkül is elfogadható)}$$

2. példa. Az ábrán látható hálózat által reprezentált rendszer gerjesztése az $u_s(t)$ forrásfeszültség, válasza a tekercs $u_L(t)$ feszültsége.

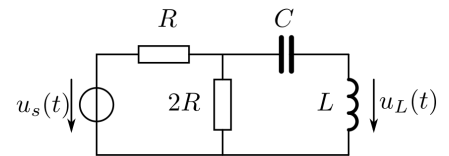
a) Fejezze ki a rendszer átviteli függvényét normálalakban az R , L és C paraméterekkel. (4 pont)

Pl. csomóponti egyenletek felírásával, vagy feszültségosztások alkalmazásával (helyes egyenletrendszer (2p)):

$$H(s) = \frac{2}{3} \frac{s^2}{s^2 + \frac{2R}{3L}s + \frac{1}{LC}} \quad (2\text{p})$$

b) A paraméterek bizonyos értéke mellett, egy koherens egységrendszerben, a rendszer átviteli függvénye az alábbi:

$$H(s) = \frac{2}{3} \frac{s^2}{s^2 + 5s + 6}$$

Határozza meg a rendszer impulzusválaszát. (Ügyeljen arra, hogy $H(s)$ nem valódi törtfüggvény!) (4 pont)

$$H(s) = 0,667 + \frac{2,667}{s+2} - \frac{6}{s+3} \quad (2\text{p})$$

$$h(t) = 0,667\delta(t) + \varepsilon(t) (2,667e^{-2t} - 6e^{-3t}) \quad (2\text{p})$$

c) Határozza meg a rendszer ugrásválaszának kezdeti értékét a b) pont szerinti $H(s)$ esetén. (2 pont)

$$\text{kezdetiérték-tétel, vagy pl. } g(+0) = \int_{-0}^{+0} h(\tau) d\tau \Rightarrow g(+0) = 0,667 \quad (2\text{p})$$

KISPELDÁK (Az egyes kispéldák végeredményét írja a kérdés melletti cellába. Minden kérdés 1 pontot ér.)

1. Sorolja fel azokat a frekvenciákat (a negatívakat is), amelyeken az $x(t) = \sin(\omega_0 t) + 3 \cos(5\omega_0 t)$ jel spektruma nem zérus.	$\pm\omega_0, \pm5\omega_0$
2. Határozza meg az $f(t) = 4\varepsilon(t + 1) + 2\varepsilon(t) + 3\delta(t - 7)$ jel Laplace-transzformáltját.	$F(s) = \frac{6}{s} + 3e^{-7s}$
3. Egy tekercs árama a $t = 0$ pillanatban $I_0 \neq 0$. Rajzolja le azt a kétpólust, amely egy $t = 0$-ban energiamentes tekercssel és egy fiktív forrással helyettesíti e tekercset az s-tartománybeli egyenletek felírása során.	fiktív áramforrás párhuzamosan, I_0/s árammal, a tekercs op.imp. pedig sL
4. Egy dióda dinamikus ellenállása az $\bar{i}_N = 100$ mA munkapontban $0,4 \Omega$. A munkaponti feszültség $\bar{u}_N = 720$ mV. A dióda árama $i_N(t) = (100 + 20 \sin \omega t)$ mA. Adja meg a dióda feszültségének <i>maximális értékét</i> a linearizált közelítésben.	$720 + (0,4)(20) = 728$ mV
5. Egy nemlineáris kondenzátor karakterisztikájának közelítése μC és V egységekben: $q = 10\sqrt{u}$, ha $u \geq 0$. Határozza meg a dinamikus kapacitást, ha a feszültség munkaponti értéke 16 V.	$C_d = \frac{10}{2\sqrt{u}} = 1,25 \mu F$